

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala (przewodniczący)
SSN Tomasz Artymiuk
SSN Paweł Wiliński (sprawozdawca)

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w sprawie **M.M.**

skazanej za czyn z art. 207 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 17 października 2024 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Siemianowicach Śląskich

z dnia 22 stycznia 2024 r., sygn. akt II K 239/23

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia o
karze i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Rejonowemu w
Siemianowicach Śląskich do ponownego rozpoznania.**

Tomasz Artymiuk

Dariusz Kala

Paweł Wiliński

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Siemianowicach Śląskich z dnia 22 stycznia 2024 r., sygn. akt II K 239/23, uznano oskarżoną M.M. za winną popełnienia występku z art. 207 § 1 k.k. na szkodę małoletniej córki N.M., za co wymierzono jej

karę 9 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 3 lata, przy czym na mocy art. 72 § 2 k.k. zobowiązano oskarżoną do poddania się terapii, w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji, a na mocy art. 73 § 1 k.k. oddano oskarżoną w okresie próby pod dozór kuratora sądowego.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 2 marca 2024 r.

Kasację od powyższego wyroku wniósł Prokurator Generalny, zaskarżając go w części dotyczącej orzeczenia o karze, na niekorzyść skazanej i zarzucając:

„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 74 § 1 k.k., polegające na orzeczeniu wobec oskarżonej M.M. w pkt 3 części dyspozytywnej wyroku - w oparciu o przepis art. 72 § 2 k.k., zamiast prawidłowo art. 72 § 1 pkt 6a k.k. - środka probacyjnego w postaci poddania się terapii, w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji, bez uprzedniego wysłuchania oskarżonej i uzyskania wymaganej w tym przepisie jej zgody na poddanie się takiej terapii”.

Podnosząc powyższe, wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Siemianowicach Śląskich do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, stąd jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Podniesione w kasacji uchybienie, polegające na rażącym i mającym istotny wpływ na treść orzeczenia naruszeniu przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 74 § 1 k.k., znajduje potwierdzenie w treści zaskarżonego wyroku, którym orzeczono wobec skazanej obowiązek poddania się terapii bez uprzedniego wysłuchania oskarżonej i uzyskania jej zgody.

Zgodnie z treścią przepisu art. 74 § 1 k.k., czas i sposób wykonania nałożonych obowiązków wymienionych w art. 72 k.k., sąd określa po wysłuchaniu skazanego, nałożenie zaś obowiązku wymienionego w art. 72 § 1 pkt 6a k.k. wymaga nadto zgody skazanego. Tymczasem w przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy w

Siemianowicach Śląskich, skazując oskarżoną M.M. za przestępstwo z art. 207 § 1 k.k., nałożył na nią na podstawie art. 72 § 2 k.k. (zamiast prawidłowo na podstawie art. 72 § 1 pkt 6a k.k.), obowiązek poddania się terapii, w szczególności psychoterapii lub psychoedukacji, bez obligatoryjnego wysłuchania oskarżonej i bez uzyskania od niej zgody na tego typu terapię, o czym przekonuje protokół rozprawy z dnia 16 stycznia 2024 r. (k. 135-138), na której M.M. była nieobecna.

Nie ulega przy tym wątpliwości, że nałożenie wymienionego obowiązku wkracza w materię podstawowych wolności i praw człowieka, dlatego też ustawodawca uzależnił nałożenie obowiązku wymienionego w art. 72 § 1 pkt 6a k.k. od zgody skazanego, która ma też zasadnicze znaczenie dla skuteczności samego procesu leczenia. Z tego też względu zaistniałe uchybienie w postaci rażącej obrazy przepisu prawa karnego materialnego - art. 74 § 1 k.k. miało istotny wpływ na treść orzeczenia. Jednocześnie zastosowanie instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary, które nie jest połączone z jednoczesnym orzeczeniem środka karnego (tak jak w przedmiotowej sprawie), zobowiązuje sąd zgodnie z treścią art. 72 § 1 k.k. do nałożenia na oskarżonego przynajmniej jednego z obowiązków wymienionych w pkt 1-8 tego przepisu.

Skarżący trafnie także zwrócił uwagę na inne błędy Sądu Rejonowego, które wprawdzie nie mają istotnego wpływu na treść orzeczenia, ale z uwagi na uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, należy je wskazać, by Sąd I instancji mógł je skorygować. Dotyczy to błędnej w realiach przedmiotowej sprawy podstawy prawnej warunkowego zawieszenia wykonania kary - przepis art. 70 § 1 pkt 1 k.k. zamiast art. 70 § 2 k.k. (z uwagi na popełnienie przypisanego oskarżonej czynu na szkodę pokrzywdzonej wspólnie z nią zamieszkującej), błędnej podstawy prawnej orzeczenia dozoru kuratora - przepis art. 73 § 2 k.k. zamiast art. 73 § 1 k.k. (również z uwagi na popełnienie przypisanego oskarżonej czynu na szkodę pokrzywdzonej wspólnie z nią zamieszkującej), a także, jak już wcześniej wskazano, błędnej podstawy prawnej orzeczonego obowiązku terapii – przepis art. 72 § 2 k.k. zamiast art. 72 § 1 pkt 6a k.k.

W świetle powyższego stwierdzić należy, że wyrok w zaskarżonej części zapadł z rażącym naruszeniem prawa materialnego, mającym istotny wpływ na jego treść, a to skutkować musiało uchyleniem zaskarżonego wyroku w części dotyczącej

rozstrzygnięcia o karze i przekazaniem sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy w Siemianowicach Śląskich wysłucha oskarżoną i odbierze od niej zgodę na orzeczenie obowiązku terapii, względnie orzeknie inny obowiązek okresu próby, a także zmodyfikuje podstawy prawne swoich rozstrzygnięć o karze.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

Tomasz Artymiuk

Dariusz Kala

Paweł Wiliński

[ms]